

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- У јануару 2015. прерађивачка индустрија већа за 5,3% (стр. 3)
- Реални раст малопродајног промета 3,6% (стр. 6)
- Укупан број привредних субјеката повећан за 477 (стр. 8)
- Број запослених већи за 0,1%, а незапослених мањи за 4,4% (стр. 8)
- Инфлација 0,1% (стр. 12)
- Фонд за развој одобрио 1,1 млрд РСД за 72 кредитна захтева за предузећа на територији 40 општина (стр. 14)

2

Београд, фебруар 2015.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1-2
1. Међународна привредна кретања	1
2. Привредна активност	3
3. Пословна клима у прерађивачкој индустрији	3
4. Индустрија и грађевинарство	4
5. Трговина на мало	6
6. Приватизација предузећа	7
7. Пословна демографија	8
8. Тржиште рада	8
9. Јавне финансије	10
10. Цене и монетарна кретања	12
11. Подстицајна политика Фонда за развој Републике Србије	14

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 10. марта 2015.

Напомена: ова анализа не садржи прилоге из области платног биланса и спољнотрговинске активности због кашњења у објављивњу података услед ажурирања и ревидирања података од стране надлежних органа.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања карактерише:

- **Реални пад бруто домаћег производа у 2014. години од 1,8%** (посматрано по кварталима, реални пад на међугодишњем нивоу износио је 0,2%, 1,2%, 3,8% и 1,8%, респективно).
- **У јануару 2015. године** физички обим **индустријске производње** на међугодишњем нивоу мањи је за 2,4%. Посматрано према структури укупне индустрије, прерађивачка индустрија остварила је међугодишњи раст од +5,3%, док су сектори рударства и снабдевања електричном енергијом, гасом и паром забележили међугодишњи пад 18% и 13,6%, респективно. Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања. Индустријске области од којих се очекује да буду носиоци раста производње током 2015. године су: *производња прехранбених производа, производња хемикалија и хемијских производа и производња основних метала*. Оне имају високо учешће у структури прерађивачке индустрије и углавном су извозно оријентисане.
- Вредност промета у **трговини на мало** реално је већа за +3,6% на међугодишњем нивоу.
- **Приватизација**. Највећи број предузећа приватизоваће се продајом капитала и имовине, док је стратешко партнерство предложено за 23 компаније. Окончање поступка приватизације покретањем стечаја планирано је за 188 предузећа, од којих 76 нема ниједног запосленог. Већину српских предузећа преосталих за приватизацију оптерећују вишкови запослених, застарела технологија, нерешени имовински проблеми, лоше корпоративно управљање, немогућност самосталног обезбеђења свежег капитала. У фебруару је усвојен Програм о распореду и коришћењу средстава за кредитну подршку привреди преко Фонда за развој за 2015. годину. Средства у износу од 450 мил. динара намењена су предузећима у поступку приватизације у циљу успешног окончања процеса приватизације.
- **Подстицајна политика Фонда за развој Републике Србије**. Фонд за развој је у јануару 2015. године, за 72 кредитна захтева, одобрио 1,1 милијарду динара за предузећа из 40 општина, чијом се реализацијом планира отварање 367 нових радних места.
- **Пословна демографија**. У фебруару 2015. године основано је 3.026 привредних субјеката и угашено 2.549, тако да је укупан број привредних субјеката повећан за 477. Пословна демографија у фебруару 2015. је повољнија у односу на јануар. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката у фебруару (нето-ефекат) је 1,2:1 и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- На **тржишту рада почетком 2015. године формална запосленост је повећана за +0,1%, број незапослених је смањен за 4,4%, док је радна снага смањена за 1,3%, у односу на јануар 2014. године**. У јануару 2015. године дошло је до очекиваног пада зарада, што је уобичајена сезонска карактеристика (просечна нето зарада реално је мања за 21,2% у односу на децембар 2014, док је у односу на јануар 2014 . већа за 3,4%).
- **Фискална кретања** у јануару 2015. показују да су јавни приходи *сектора државе* забележили међугодишњи реални раст од 5,8%, а јавни расходи пад од 8,4%. На нивоу консолидованог сектора државе остварен је суфицит у износу од 16,6 млрд. динара. Приходи буџета реално су већи за 10,2%, а расходи буџета реално су мањи за 16,7% динара. У јануару 2015. године остварен је суфицит буџета Републике у висини од 13,6 млрд динара. Остварењу позитивног резултата највише су допринеле, са расходне стране мере фискалне консолидације, а са приходне стране повећана наплата ПДВ-а и акциза, али и непореских прихода у које улазе дивиденде које плаћају јавна предузећа.
ММФ је у фебруару 2015. године, одобрио Србији *stand-by* аранжман из предострожности, у износу око 1,2 млрд. EUR, у трајању од 36 месеци, као подршку договореном економском програму. Главни циљеви договореног економског програма односе се на *јачање јавних финансија, спровођење плана структурних реформи и повећање стабилности финансијског сектора*. Остваривање ових циљева треба да омогући смањивање макроекономских неравнотежа, пре свега успостављањем одрживог нивоа јавног дуга, односно његовим смањењем почев од 2017. године, јачање финансијског сектора и његове улоге у подстицању привредног раста, као и унапређење конкурентности привреде. На тај начин створиће се основа за одрживи привредни раст.
Јавни дуг је крајем јануара 2015. износио 23,2 млрд. EUR, односно 72,3% БДП.
- **Инфлација**, као основна детерминанта макроекономске стабилности, је у јануару 2015. забележила раст од 0,1% на међугодишњем нивоу, што је последица високе прошлогодишње базе узроковане повећањем

ПДВ-а, смањења цена нафтних деривата и дувана, чиме је анулиран сезонски раст цена поврћа, али и изостанка значајнијег раста регулисаних цена. Очекује се да ће инфлација у 2015. бити у границама дозвољеног одступања од циља ($4\% \pm 1,5\%$), уз подршку режима циљане инфлације.

- Кретања у **монетарном сектору** карактерише задржавање постојећег степена рестриктивности монетарне политике (референтна каматна стопа је последњи пут смањена у новембру 2014. на 8,0%, колико и сада износи). Девизне резерве НБС крајем јануара 2015. године (10,0 млрд. EUR) повећане су у односу на крај 2014. (за 1,5%) и додатна су гаранција макроекономске стабилности. У јануару динар је ослабио према еврју за 2,1%. Током јануара НБС је интервенисала на МДТ-у продајом 90,0 мил. EUR како би ублажила прекомерне дневне осцилације курса.
- **Спољни дуг** крајем 2014. износио је 26,0 млрд. EUR (78,3% БДП) и у односу на 2013. повећан је за 1,1%, односно за 0,3 млрд. EUR. У структури спољног дуга, дугорочне обавезе су учествовале са 99,5%, а краткорочне са 0,5%. Спољни дуг је повећан услед задуживања јавног сектора. Највећи део дуга јавног сектора потиче од обавеза према страним владама, Париском клубу, Европској инвестиционој банци и Међународној банци за обнову и развој, као и по основу продатих државних обвезница деноминираних у еврима.
- **Европска комисија (ЕК) у економским прогнозама из фебруара** (*European Economic Forecast - Winter 2015, EC, February 2015*) истиче да су побољшани изгледи за опоравак привреда земаља ЕУ, али да ризици остају. ЕК предвиђа за Србију благу рецесију у 2015.

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	Ø 2014 Ø 2013	XII 2014 XII 2013	I 2015 I 2014
Индустрија	-6,5	-5,3	-2,4
- Прерађивачка	-1,4	6,4	5,3
Извоз робе	1,4	6,5
Увоз робе	0,4	-1,0
Трговина на мало	2,0	4,2	3,6
Запослени	-1,0	0,1	0,1
Незапослени	-1,0	-3,6	-4,4
Нето зараде	-1,5	-3,3	3,4
Инфлација	2,9	1,7	0,1
Приходи буџета	5,4	8,4	10,2
Расходи буџета	4,2	26,0	-16,7

Извор: РЗС, МФ, МП-Сектор РР-САП истраживање

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- Раст прерађивачке индустрије +3,5% (стр. 2)
- Раст саобраћајних услуга +22,1% у 2014. (стр. 8)
- Реални раст малопродајног промета +1,4% (стр. 9)
- Укупан број привредних субјеката повећан за 1.276 (стр. 10)
- Анкетна стопа незапослености од 18,9% мања за 3,2 пп, а запослености од 39,7% већа за 2,0 пп (стр. 11)
- Извоз већи за +4,9%, увоз за +5,6%, а дефицит за 7,5% (стр. 13)
- Инфлација 0,8% (стр. 16)

Прилог:

- Српске газеле 2009-2013 (стр. 17)

3

Београд, март 2015.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	2
Индустрија	2
Грађевинарство	7
Саобраћај и телекомуникације	8
Трговина на мало	9
Приватизација предузећа	9
Пословна демографија	10
Тржиште рада	11
Спољна трговина	14
Платни биланс	15
Јавне финансије	15
Цене и монетарна кретања	16

Прилог:

1. Српске газеле 2009-2013.	17
-----------------------------	----

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 7. априла 2015.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања у периоду јануар-фебруар 2015. године карактерише:

- Физички обим индустријске производње остварио је међугодишњи пад од -3,1% који је узрокован падом производње у секторима рударства и снабдевања електричном енергијом, гасом и паром (-15,9% и -14,1%, респективно), а ублажен је опоравком прерађивачке индустрије (раст од +3,5%), као највећем и најзначајнијем сектору укупне индустрије. Према оцини анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања.
- На међугодишњем нивоу, робни извоз, изражен у еврима повећан је за 4,9%, увоз робе за 5,6%, а спољнотрговински робни дефицит за 7,5%. Покривеност увоза извозом износила је 72,4% и мања је од покривености у истом периоду 2014. (за 0,6 п.п). Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,3% укупне размене).
- Вредност промета робе у трговини на мало реално је већа за +1,4% на међугодишњем нивоу.
- Приватизација. У марту 2015. изабран управљачки менаџмент привредног друштва „Железаре Смедерево“. Влада је донела одлуку да се управљање и саветовање у пословању Железаре повери компанији „ХПК инжењеринг Б. В“.
- Пословна демографија. У првом кварталу 2015. основано је 10.162 привредних субјеката и угашено 8.081, тако да је укупан број привредних субјеката повећан за +1.276. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,1:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 11 нових.
- Подаци из Анкете о радној снази показују да се током 2014. побољшало стање на тржишту рада.
- У прва два месеца 2015. радна снага је смањена за -1,2%, док је формална запосленост повећана за +0,2%, а број незапослених смањен за -4,3% на међугодишњем нивоу. Просечна нето зарада износила је 41.006 динара (336 EUR). Међугодишњи реални пад укупне просечне нето зараде износио је -0,4%.
- Фискална кретања. Јавни приходи сектора државе забележили су међугодишњи реални раст од 7,6%, а јавни расходи пад од 5,1%. На нивоу консолидованог сектора државе остварен је суфицит у износу од 4,6 млрд. динара. Приходи буџета реално су већи за 13,0%, а расходи буџета реално су мањи за 11,1%. Остварен је суфицит буџета Републике у висини од 1,9 млрд динара, чему су највише допринеле, са расходне стране мере фискалне консолидације, а са приходне стране боља наплата пореских прихода и акциза, једнократни раст непореских прихода.
- Јавни дуг је крајем фебруара 2015. износио 23,7 млрд. EUR, односно 71,9% БДП. Раст удела јавног дуга у БДП-у од средине 2014. у највећој мери је последица апрецијације долара.
- Инфлација је у фебруару 2015. забележила раст од 0,8% на међугодишњем нивоу. Очекује се да ће инфлација у 2015. бити у границама дозвољеног одступања од циља (4%±1,5%).
- Наставак релаксације монетарне политике у 2015. Референтна каматна стопа у марту смањена на 7,5% (за 0,5 п.п). Девизне резерве НБС су на задовољавајућем нивоу и додатна су гаранција макроекономске стабилности. Динар је крајем фебруара ојачао према евр за 2,7%, а према америчком долару за 1,5%.
- Спољни дуг крајем 2014. износио је 26,0 млрд. EUR (78,7% БДП) и у односу на 2013. повећан је за 0,3 млрд. EUR, пре свега услед пораста задужености јавног сектора.
- Дефицит текућег рачуна платног биланса у 2014. износио је 2,0 млрд. EUR (6,0% БДП) и смањен је за 0,1 млрд. EUR у односу на 2013, пре свега због смањења спољнотрговинског дефицита роба и услуга. Ниска домаћа тражња услед ефеката мера фискалне консолидације, али и опоравак зоне евра допринеће даљем смањењу трговинског дефицита. Позитиван допринос очекује се по основу ниских светских цена нафте и опоравка сектора енергетике.

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	Ø 2014 Ø 2013	II 2015 I 2015	II 2015 II 2014	I-II 2015 I-II 2014
Индустрија	-6,5	3,0	-3,3	-3,1
- Прерађивачка	-1,4	7,8	2,6	3,5
Извоз робе	1,4	17,0	3,7	4,9
Увоз робе	0,4	14,4	6,7	5,6
Трговина на мало	2,0	-5,0	-0,8	1,4
Запослени	-1,0	-0,2	0,2	0,2
Незапослени	-1,0	0,8	-4,2	-4,3
Нето зараде	-1,5	7,8	-3,8	-0,4
Инфлација	2,9	0,9	0,8	0,4
Приходи буџета	5,4	-14,2	16,3	13,0
Расходи буџета	4,2	21,1	-6,0	-11,1

Извор: РЗС, МФ, МП-Сектор РР-САП истраживање

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

ПРОЛЕЋНА АНАЛИЗА ПРИВРЕДНИХ КРЕТАЊА

- Раст прерађивачке индустрије +4,2% (стр. 3)
- Број привредних субјеката повећан за 1.962 (стр. 10)
- Запосленост већа за 0,3%, а незапосленост мања за -3,9% (стр. 11)
- Раст извоза +5,2%, увоза 8,5%, спољнотрговинског дефицита +18% (стр. 12)
- Инфлација 1,9% (стр. 14)
- Фонд за развој одобрио 2,1 млрд. РСД за пројекте 119 предузећа из 56 општина, чијом се реализацијом планира отварање 644 нових радних места (стр. 15)

БЕОГРАД, април 2015.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	3
Индустрија	3
Грађевинарство	8
Трговина на мало	8
Приватизација предузећа	9
Пословна демографија	10
Тржиште рада	11
Спољна трговина	12
Платни биланс	13
Јавне финансије	13
Цене и монетарна кретања	14
Регионални развој	15

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 11. маја 2015.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања у првом тромесечју 2015. године карактерише:

- Према прелиминарној процени РЗС, реални међугодишњи пад привредне активности износи -1,9%.
- Физички обим **индустријске производње** остварио је међугодишњи пад од -2% који је узрокован падом производње у секторима рударства и снабдевања електричном енергијом, гасом и паром (-16% и -13%, респективно), а ублажен је опоравком прерађивачке индустрије (раст од +4,2%), као највећем и најзначајнијем сектору укупне индустрије. Према оцини анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања.
- Вредност промета робе у **трговини на мало** реално је мања за -1% на међугодишњем нивоу.
- **Приватизација**. Влада је усвојила *Акциони план за окончање поступка приватизације покретањем стечаја* за 188 предузећа. Предлог за покретање стечајног поступка покренут је у 77 предузећа, а стечајни поступак започет је у 25 предузећа.
- **Пословна демографија**. У прва четири месеца 2015. основано је 12.854 привредних субјеката и угашено 10.892, тако да је укупан број привредних субјеката повећан за +1.962. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,2:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- **На тржишту рада** у првом тромесечју 2015. на међугодишњем нивоу број запослених је повећан за +0,3%, док је број активно незапослених лица смањен за -3,9%, а укупна просечна нето зарада за -1,2% (41.725 динара – 343 EUR).
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +5,2%, увоз робе за +8,5%, а спољнотрговински робни дефицит за +18%. Покривеност увоза извозом износила је 71,7% и мања је од покривености у истом периоду 2014. (за -2,2 п.п). Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,7% укупне размене).
- Дефицит текућег рачуна **платног биланса** крајем фебруара 2015. износио је 185,2 мил. EUR и смањен је за -26,4% (66,6 мил. EUR) на међугодишњем нивоу, пре свега због смањења спољнотрговинског дефицита роба и услуга (41,5 мил. EUR). Очекује се да ће се побољшање наставити током 2015, пре свега услед ефеката мера фискалне консолидације. Позитиван допринос очекује се по основу ниских светских цена нафте и опоравка сектора енергетике.
- **Фискална кретања**. Јавни приходи *сектора државе* забележили су међугодишњи реални раст од +6,9%, а јавни расходи пад од -4,8%. Консолидовани дефицит био је релативно низак (21,1 млрд. динара) и за 2/3 нижи у односу на исти период 2014. (*за 2015. планиран је укупан дефицит у износу од 232,1 млрд динара, односно 5,8% БДП*). Приходи буџета реално су већи за +13,3%, а расходи буџета реално су мањи за -9,7%. Укупан буџетски резултат је побољшан на међугодишњем нивоу (дефицит је смањен са 71,8 на 21,4 млрд. динара), чему су највише допринеле, са расходне стране мере фискалне консолидације, а са приходне стране боља наплата пореских прихода и једнократни раст непореских прихода.
- **Јавни дуг** је крајем марта 2015. износио 24,2 млрд. EUR, односно 73,3% БДП. Раст удела јавног дуга у БДП-у од средине 2014. у највећој мери је последица апресијације долара. Очекује се да би раст јавног дуга могао бити заустављен до 2017, а након тога би могао уследити и његов пад.
- **Спољни дуг** крајем јануара 2015. износио је 26,5 млрд. EUR (80% БДП) и у односу на крај 2014. повећан је за 2% (0,5 млрд. EUR), пре свега услед пораста задужености јавног сектора.
- Међугодишња **инфлација** је у марту 2015. забележила раст од +1,9% (*очекује се да ће инфлација у 2015. бити у границама инфлационог циља од 4%±1,5%*) и да ће на средњи рок остати стабилна на том нивоу.
- Наставак релаксације **монетарне политике**. Референтна каматна стопа је смањена са 8% почетком 2015. на 6,5% почетком маја 2015. Девизне резерве НБС су на задовољавајућем нивоу и додатна су гаранција макроекономске стабилности. Динар је ојачао према евр за 0,6%, а према америчком долару је ослабио за 10,7%.
- **Фонда за развој Републике Србије** је у првих пет месеци 2015. за 120 кредитна захтева, одобрио 2,1 млрд. динара за 119 предузећа из 56 општина, чијом се реализацијом планира отварање 644 нових радних места.

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	Ø 2014 Ø 2013	III 2015 II 2015	III 2015 III 2014	I-III 2015 I-III 2014
Индустрија	-6,5	15,9	-0,2	-2,0
- Прерађивачка	-1,4	20,7	5,4	4,2
Извоз робе	1,4	19,2	5,6	5,2
Увоз робе	0,4	20,5	13,1	8,5
Трговина на мало	2,0	10,7	-5,1	-1,0
Запослени	-1,0	0,2	0,4	0,3
Незапослени	-1,0	0,9	-3,0	-3,9
Нето зараде	-1,5	0,2	-2,6	-1,2
Инфлација	2,9	0,7	1,9	0,9
Приходи буџета	5,4	-2,9	14,1	13,3
Расходи буџета	4,2	11,7	-7,6	-9,7

Извор: РЗС, МФ, МП-Сектор РР-САП истраживање

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

-
- Пад БДП у Q1 од -1,8% (стр. 2)
 - Раст прерађивачке индустрије +3,6% (стр. 3)
 - За 17 предузећа од стратешког значаја продужен рок за приватизацију за годину дана (стр. 9)
 - Укупан број привредних субјеката повећан за 3.361 (стр. 10)
 - Анкетна стопа незапослености у Q1 од 19,2% мања за 1,6пп, а запослености од 41% већа за 2,6пп (стр. 11)
 - Раст извоза +4,2%, увоза 6,2% и дефицита +11.8% (стр. 14)
 - Инфлација од +1,8% успорава раст (стр. 15)

5

Београд, мај 2015.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Привредна активност	2
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	3
Индустрија	3
Грађевинарство	8
Трговина на мало	8
Приватизација предузећа	9
Пословна демографија	10
Тржиште рада	10
Спољна трговина	14
Платни биланс	14
Јавне финансије	15
Цене и монетарна кретања	15

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 5. јуна 2015.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ**Текућа привредна кретања у протеклом периоду 2015. године карактерише:**

- У првом кварталу 2015. забележен је реални пад **привредне активности** од -1,8%.
- Физички обим **индустријске производње** у прва четири месеца успорио је међугодишњи пад (-1,5%) који је одређен падом производње у секторима рударства и енергетике (-14% и -10,9%, респективно), а ублажен је опоравком прерађивачке индустрије (раст од +3,6%), као највећем и најзначајнијем сектору укупне индустрије. **Охрабрује чињеница да је дошло до опоравка већег броја извозно оријентисаних грана.** Бржи опоравак главних спољнотрговинских партнера и ниже цене индустријских сировина на светском тржишту даје позитиван подстицај расту индустријске производње у наредном периоду. Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања.
- **Приватизација.** Одређено је 17 предузећа од стратешког значаја којима је *Одлуком Владе о одређивању субјеката приватизације од стратешког значаја* продужен рок за приватизацију за годину дана. Она запошљавају око 22 хиљаде радника, а највећи број ових предузећа је већ у процесу припреме за приватизацију и постоје реалне шансе да се она ревитализују.
- **Пословна демографија.** У првих пет месеци 2015. основано је 17.369 привредних субјеката и угашено 14.008, тако да је укупан број привредних субјеката повећан за +3.361. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,2:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- **Тржиште рада** бележи позитивна кретања. Број формално запослених је повећан (+0,2%), док је број активно незапослених смањен (-3,7%) на међугодишњем нивоу. Реална укупна просечна нето зарада је смањена за -1,4% (износила је 42.714 динара – 352 EUR). Према Анкети о радној снази о кретању на тржишту рада у првом кварталу 2015. на међугодишњем нивоу, **стопа запослености** је повећана за +2,6 п.п. (износила је 41,0%), док је **стопа незапослености** смањена за -1,6 п.п. (износила је 19,2%).
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +4,2%, увоз робе за +6,2%, а спољнотрговински робни дефицит за +11,8%. Покривеност увоза извозом износила је 72,4% и мања је од покривености у истом периоду 2014. (за -1,4 п.п.). Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,6% укупне размене).
- Дефицит текућег рачуна **платног биланса** у првом кварталу 2015. износио је 450 мил. EUR и смањен је за -9,3% (46 мил. EUR) на међугодишњем нивоу, уз побољшање салда на рачуну дохотка и финансијском рачуну. Нето прилив страних директних инвестиција износио је 235 мил. EUR, а портфолио инвестиција 474 мил. EUR. У 2015. по основу СДИ очекује се прилив од око 1,3 млрд. EUR, и то пре свега по основу улагања у прерађивачку индустрију, трговину и финансијски сектор. Доследно спровођење структурних реформи и фискалне консолидације, напредак у процесу европских интеграција, опоравак зоне евра и реализација најављених пројеката билатералне сарадње требало би да дају кључан допринос стварању повољнијих услова за даљи раст СДИ.
- **Фискална кретања** у прва четири месеца 2015. показују добре резултате због консолидације јавних финансија, боље пореске дисциплине и повећане наплате прихода. Јавни приходи *сектора државе* забележили су међугодишњи реални раст од +6,7%, а јавни расходи пад од -5,8%. Консолидовани дефицит био је релативно низак (22 млрд. динара) и за 3/4 нижи у односу на исти период 2014. (дефицит од 87 млрд. динара). *Приходи буџета* реално су већи за +13,7%, а расходи буџета реално су мањи за -10,4%. Укупан буџетски резултат је побољшан на међугодишњем нивоу (дефицит је смањен са 92 на 19 млрд. динара).
- **Спољни дуг** крајем првог тромесечја 2015. износио је 27 млрд. EUR (81,8% БДП) и у односу на крај 2014. повећан је за 3,1% (0,8 млрд. EUR), пре свега услед пораста задужености јавног сектора. **Јавни дуг** је крајем априла 2015. износио 24 млрд. EUR, односно 72,3% БДП. Раст удела јавног дуга у БДП-у од средине 2014. у највећој мери је последица апресијације долара. Очекује се да би раст јавног дуга могао бити заустављен до 2017, а након тога би могао уследити и његов пад.
- Међугодишња **инфлација** је у априлу 2015. благо успорила раст (+1,8%). *Очекује се да ће инфлација у 2015. години бити у границама инфлационог циља (4%±1,5%)* и да ће на средњи рок остати стабилна на том нивоу. Наставак релаксације **монетарне политике**. Референтна каматна стопа је смањена са 8% почетком 2015. на 6,5% почетком маја 2015. Девизне резерве НБС су на задовољавајућем нивоу и додатна су гаранција макроекономске стабилности. Динар је ојачао према еврима за 0,4%, а према америчком долару је ослабио 9,2%.

Табела 1. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									Q1
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	-1,8
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.058	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.620	4.401	4.783	4.637	
									I-IV
Индустријска производња	мг.стопе, у %	1,4	-12,6	2,5	2,1	-2,9	5,5	-6,5	-1,5
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	-14,0
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	3,6
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	-10,9
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,1	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	0,0	0,5
ТРЖИШТЕ РАДА									I-IV
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.698
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	762
Стопа незапослености (Анкета)	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	19,2*
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	45.605
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-2,3
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.721*
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-4,7*
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									Q1
Текући платни биланс	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-450
	% БДП	-21,1	-6,6	-6,8	-10,9	-11,6	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	3.527
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	6,7
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	4.432
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	7,1
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-235
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.746	25.925	26.735
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,4	81,8
Курс динара									I-IV
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	121,21
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,77
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									I-IV
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,7	-1,7
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,9	72,3
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									I-IV
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,8
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,1

• Извор: РЗС, НБС, МФ. Напомена: * I-III 2015.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- Раст укупне индустрије +2%, а прерађивачке +5,1% (стр. 1)
- Повећан број привредних субјеката за 3.221 (стр. 8)
- Број запослених повећан +0,1%, активно незапослених смањен -3,6%, а зараде реално мање -1,6% (стр. 9)
- Раст извоза +6,6%, увоза +5,4%, и дефицита +2,3% (стр. 10)
- Инфлација од +1,5% успорава раст (стр. 11)

6

Београд, јун 2015.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	1
Индустрија	1
Грађевинарство	6
Саобраћај и телекомуникације	6
Трговина на мало	7
Приватизација предузећа	7
Пословна демографија	8
Тржиште рада	9
Спољна трговина	10
Платни биланс	10
Јавне финансије	11
Цене и монетарна кретања	11

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 9. јула 2015.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања у протеклом периоду 2015. године карактеришу: повољнији резултати у погледу економске и спољнотрговинске активности, ниска и стабилна инфлација, наставак успешне реализације мера фискалне консолидације и структурних реформи, што уз прву успешну ревизију актуелног аранжмана с ММФ-ом значајно доприноси одрживости јавних финансија, смањењу екстерне неравнотеже и стабилности девизног тржишта.

- Физички обим **индустријске производње** је у првих пет месеци остварио међугодишњи раст од +2,0%, који је опредељен растом производње у прерађивачкој индустрији (+5,1%), као највећем и најзначајнијем сектору укупне индустрије. У оквиру прерађивачке индустрије, највећи позитиван допринос потиче од производње металних производа, машина и опреме, моторних возила и намештаја. Укупна индустријска производња је у мају остварила међугодишњи раст од +17,7%: прерађивачка индустрија +11,0%, рударство +23,9% и енергетика +48,8% (високе међугодишње стопе раста делом су резултат ефеката ниске базе из маја 2014. када је индустријска производња забележила оштар пад због поплава). Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања. Уколико се одржи достигнути ниво производње из маја, то ће значити да је индустријска производња у Србији након седам година изашла из кризе и да се креће путем опоравка.
- **Приватизација.** У складу са *Акционим планом за окончање поступка приватизације покретањем стечаја* за 188 предузећа, предлог за покретање стечајног поступка покренут је у 148 предузећа. За 17 предузећа од стратешког значаја продужен је рок за приватизацију за годину дана. У јуну 2015, покренута је иницијатива за приватизацију АД „Телеком Србија“.
- **Пословна демографија.** У првих шест месеци 2015. основано је 18.990 привредних субјеката и угашено 15.769, тако да је укупан број привредних субјеката повећан за 3.221. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,2:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- **Тржиште рада** бележи позитивна кретања. Број формално запослених је повећан (+0,1%), на шта је највише утицао пораст броја запослених код правних лица (+0,4%), док је број активно незапослених смањен (-3,6%) на међугодишњем нивоу. Реална укупна просечна нето зарада забележила је реалан пад од -1,6% (износила је 42.966 динара – 354,8 EUR).
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +6,6%, **увоз робе** за +5,4%, а спољнотрговински **робни дефицит** за +2,3%. Покривеност увоза извозом износила је 74,0% и већа је од покривености у истом периоду 2014. (за +0,8 п.п). Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,7% укупне размене).
- Дефицит текућег рачуна **платног биланса** у прва четири месеца 2015. износио је 458 мил. EUR и смањен је за – 31,2% (0,2 млрд. EUR) на међугодишњем нивоу, уз побољшање салда на рачуну дохотка и раста суфицита услуга у спољнотрговинској размени. Нето прилив страних директних инвестиција износио је 307 мил. EUR, а портфолио инвестиција 322 мил. EUR. У 2015. по основу СДИ очекује се прилив од око 1,3 млрд. EUR, и то пре свега по основу улагања у прерађивачку индустрију, трговину и финансијски сектор. Доследно спровођење структурних реформи и фискалне консолидације, напредак у процесу европских интеграција, опоравак зоне евра и реализација најављених пројеката билатералне сарадње требало би да дају кључан допринос стварању повољнијих услова за даљи раст СДИ.
- **Фискална кретања** у 2015. показују добре резултате због консолидације јавних финансија, доследног спровођења мера штедње и веће фискалне дисциплине. Јавни приходи *сектора државе* забележили су међугодишњи реални раст од +6,9%, а јавни расходи пад од -5,8%. Остварен је знатно бољи фискални резултат од очекиваног и предвиђеног планом који је подржао ММФ. Консолидовани дефицит смањен је за више од 3/4 на међугодишњем нивоу: са 110,8 на 27,2 млрд. динара (за 83,6 млрд. динара). *Приходи буџета* реално су већи за +14,4%, а расходи буџета реално су мањи за -10,2%. Укупан буџетски резултат је побољшан на међугодишњем нивоу (дефицит је смањен за 4/5: са 114,6 на 24,5 млрд. динара).
- **Спољни дуг** крајем априла 2015. износио је 26,5 млрд. EUR (81,2% БДП) и у односу на крај 2014. повећан је за 2,7% (0,7 млрд. EUR), пре свега услед пораста задужености јавног сектора.
- **Јавни дуг** је крајем маја 2015. износио 24,1 млрд. EUR, односно 72,7% БДП. Раст удела јавног дуга у БДП-у од средине 2014. у највећој мери је последица апресијације долара. Очекује се да би раст јавног дуга могао бити заустављен до 2017, а након тога би могао уследити и његов пад.
- Међугодишња **инфлација** је у мају 2015. благо успорила раст (+1,5%). *Очекује се да ће инфлација у 2015. години бити у границама инфлационог циља (4%±1,5%)* и да ће на средњи рок остати стабилна на том нивоу.
- Наставак релаксације **монетарне политике**. Референтна каматна стопа је смањена са 8% почетком 2015. на 6,0% у јуну 2015, колико и сада износи. Девизне резерве НБС су на задовољавајућем нивоу и додатна су гаранција макроекономске стабилности. Динар је ојачао према еври за 0,3%, а према америчком долару је ослабио за 9,6%.

Табела 1. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									Q1
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	-1,8
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.058	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.620	4.401	4.783	4.637	
									I-V
Индустријска производња	мг.стопе, у %	1,4	-12,6	2,5	2,1	-2,9	5,5	-6,5	2,0
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	-8,3
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	5,1
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	-3,4
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,1	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	0,0	
ТРЖИШТЕ РАДА									I-V
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.697
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	754
Стопа незапослености по Анкети	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	19,2 ¹⁾
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	42.966
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-1,6
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.722 ²⁾
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-5,0
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									I-IV
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-458
	% БДП	-21,1	-6,6	-6,8	-10,9	-11,6	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	4.815
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	5,7
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	5.986
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	5,1
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-307
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.746	25.925	26,5
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,4	
Курс динара									I-V
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	121,09
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,62
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									I-V
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,7	-1,6
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,9	72,7
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									I-V
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,5
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,2

Извор: РЗС, НБС, МФ; ¹⁾ Q1 2015; ²⁾ I-IV 2015

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- Раст БДП у Q2 од +1,0% (стр. 2)
- Раст укупне индустрије +6,1%, а прерађивачке +5,7% (стр. 3)
- Реални раст малопродајног промета +1,9% (стр. 8)
- Повећан број привредних субјеката за 4.939 (стр. 9)
- Нето зарада (360 EUR) реално мања за -1,5% (стр. 10)
- Анкетна стопа незапослености у Q2 смањена на 17,9%, а запослености повећана на 42,3% (стр. 11)
- Раст извоза +8,7%, увоза +5,6% и пад дефицита -2,7% (стр. 13)
- Инфлација од +1,0% успорава раст (стр. 15)

7-8

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Привредна активност	2
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	2
Индустрија	3
Трговина на мало	8
Приватизација предузећа	8
Пословна демографија	9
Тржиште радне снаге	10
Спољна трговина	13
Платни биланс	13
Јавне финансије	14
Цене и монетарна кретања	15

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 10. септембра 2015.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања у протеклом периоду 2015. године карактеришу: повољна економска и платнобиласна кретања, ниска и стабилна инфлација, наставак успешне реализације мера фискалне консолидације и структурних реформи, остварена релативна стабилност на домаћем девизном тржишту, потврда кредитног рајтинга агенција *Fitch* и *Standarda & Poor's*, стабилно кретање премије ризика земље, уз успешно спровођење договореног економског програма с ММФ-ом.

- У другом кварталу 2015. забележен је међугодишњи раст БДП од 1,0%. На раст су највише утицали добри резултати у секторима индустрије и грађевинарства.
- Физички обим **индустријске производње** је у првих седам месеци остварио међугодишњи раст од +6,1%, који је опредељен растом производње у прерађивачкој индустрији (+5,7%) и енергетици (+8,8%). У оквиру прерађивачке индустрије, највећи позитиван допринос потиче од производње деривата нафте и фармацеутских производа. Укупна индустријска производња је у јулу остварила међугодишњи раст од +13,0%: прерађивачка индустрија +9,4%, рударство +30,3% и енергетика +69,3% (високе међугодишње стопе раста делом су резултат ефеката ниске базе из 2014). Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања. Уколико се одржи достигнути ниво производње из маја, то ће значити да је индустријска производња у Србији након седам година изашла из кризе и да се креће путем опоравка.
- **Структурне реформе.** Влада је покренула свеобухватне структурне реформе државних губиташа са циљем подстицања привредног потенцијала за средњорочни раст и умањења фискалног ризика. Другу групу предузећа представљају велика јавна предузећа укључујући предузећа за струју, гас, железницу и путеве код којих је Влада започела реструктурирање.
- **Пословна демографија.** У првих осам месеци 2015. основано је 27.115 привредних субјеката и угашено 22.176, тако да је укупан број привредних субјеката повећан за 4.939. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,2:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- **Тржиште рада** бележи позитивна кретања. У првих седам месеци, међугодишње посматрано, број формално запослених је повећан (+1,0%), на шта је највише утицао пораст броја запослених код правних лица (+1,7%), и наставак је пад броја активно незапослених (-3,7%). Према Анкети о радној снази у другом кварталу 2015, ситуација на тржишту рада карактерише раст **стопе запослености** за +2,8 п.п. на 42,3%, и наставак пада **стопе незапослености** за -2,4 п.п. на 17,9%, на међугодишњем нивоу. Мере фискалне консолидације одразиле су се на наставак међугодишњег реалног пада нето зараде (-1,5%). Укупна просечна нето зарада износила је 43.569 динара (360,4 EUR).
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +8,7%, **увоз робе** за +5,6%, а спољнотрговински **робни дефицит** је смањен за -2,7%. У првих седам месеци забележено је побољшање показатеља робне размене, с обзиром да је покривеност увоза извозом повећана за +2,2 п.п. на 75,0% у односу на исти период 2014. Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,6% укупне размене).
- Од почетка године платнобилансна позиција земље је значајно побољшана. Дефицит текућег рачуна **платног биланса** у првој половини 2015. износио је 727,9 мил. EUR и смањен је за -29,8% (0,3 млрд. EUR) на међугодишњем нивоу, што је резултат већег суфицита у размени услуга са иностранством, али и повећаног прилива дознака и нижих расхода по основу страних директних инвестиција. Очекује се да ће дефицит текућег рачуна у 2015. години бити смањен у односу на 2014, пре свега због ефеката фискалне консолидације и значајног смањења цене нафте. При томе, очекује се да ће по основу страних директних инвестиција бити обезбеђено скоро потпуно покриће дефицита текућег рачуна платног биланса.
- **Фискална кретања** у 2015. показују добре резултате због консолидације јавних финансија, доследног спровођења мера штедње и веће фискалне дисциплине. Јавни приходи *сектора државе* забележили су међугодишњи реални раст од +4,2%, а јавни расходи пад од -3,6%. Остварен је знатно бољи фискални резултат од очекиваног и знатно испод критеријума утврђеног с ММФ-ом. Консолидовани дефицит смањен је за око 2/3 на међугодишњем нивоу: са 113,5 на 39,4 млрд. динара (за 74,1 млрд. динара). *Приходи буџета* реално су већи за +8,2%, а расходи буџета реално су мањи за -9,2%. Укупан буџетски резултат је побољшан на међугодишњем нивоу (дефицит је смањен за 4/5: са 121,1 на 24,2 млрд. динара).
- **Спољни дуг** крајем јуна 2015. износио је 26,5 млрд. EUR (81,7% БДП) и у односу на крај 2014. повећан је за 2,7% (0,7 млрд. EUR).
- **Јавни дуг** је крајем јула 2015. износио 24,0 млрд. EUR, односно 72,3% БДП. Раст удела јавног дуга у БДП-у од средине 2014. у највећој мери је последица апресијације долара.
- Међугодишња **инфлација** је у првих седам месеци 2015. наставила да се креће испод доње границе инфлационог циља (4%±1,5%) и у јулу је износила +1,0%. *Очекује се да ће се инфлација вратити у границе инфлационог циља до краја 2015. и да ће након тога наставити да се креће унутар тих граница.* Ценовна стабилност представља основу за одржив привредни раст и повећање запослености.
- Наставак релаксације **монетарне политике.** Референтна каматна стопа је смањена са 8% почетком 2015. на 5,0% у септембру 2015. Девизне резерве НБС су на задовољавајућем нивоу и додатна су гаранција макроекономске стабилности (обезбеђују покривеност око седам месеци увоза робе и услуга). У посматраном периоду преовлађују апресијацијски притисци на динар.

Табела 1. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									I-VI
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	-0,5
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.058	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.620	4.401	4.783	4.637	
									I-VII
Индустријска производња									
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	1,6
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	5,7
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	8,8
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,2	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1	1,0
ТРЖИШТЕ РАДА									I-VII
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.715
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	754
Анкетна стопа незапослености	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	17,9 ¹⁾
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	43.569
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-1,5
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.726 ²⁾
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-5,3
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									I-VII
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-728 ²⁾
	% БДП	-21,1	-6,6	-6,8	-10,9	-11,6	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	7.055
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	8,7
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	9.408
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	5,6
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-675 ²⁾
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.746	25.925	26,5 ²⁾
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,4	
Курс динара									I-VII
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	120,89
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,55
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									I-VII
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,7	-1,7
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,9	72,3
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									I-VII
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,0
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,3

Извор: РЗС, НБС, МФ; ¹⁾Q2 2015;²⁾ I-VI 2015.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

ЈЕСЕЊА АНАЛИЗА ПРИВРЕДНИХ КРЕТАЊА

- Раст укупне индустрије +6,9%, а прерађивачке +5,9% (стр. 3)
- Раст саобраћајних услуга +11,2% (стр. 8)
- Реални раст малопродајног промета +1,7% (стр. 9)
- Повећан број привредних субјеката за 6.129 (стр. 10)
- Нето зарада (361,8 EUR) реално мања за -1,9% (стр. 12)
- Раст извоза +9,0%, увоза +5,9% и пад дефицита -2,2% (стр. 13)
- Инфлација +2,1% (стр. 15)
- Фонд за развој одобрио 5,3 млрд. РСД за пројекте 312 предузећа из 86 општина, чијом се реализацијом планира отварање 1.725 нових радних места (стр. 16)

Прилог:

- Непромењена вредност Индекса глобалне конкурентности - 94. позиција од 140 држава (стр. 18)

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	2
Индустрија	3
Грађевинарство	7
Саобраћај и телекомуникације	8
Трговина на мало	9
Приватизација предузећа	9
Пословна демографија	10
Тржиште радне снаге	11
Спољна трговина	13
Платни биланс	14
Јавне финансије	14
Цене и монетарна кретања	15
Подстицајна политика Фонда за развој Републике Србије	16

Прилог:

Конкурентност Србије у 2015. према Светском економском форуму (СЕФ)	18
---	----

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања у првих осам месеци 2015. године карактеришу: повољна економска и платнобиласна кретања, ниска и стабилна инфлација, наставак успешне реализације оштрих мера фискалне консолидације, започето свеобухватно реструктурирање предузећа у државном власништву које почиње да има позитиван ефекат на њихову ефикасност и финансијску дисциплину, остварена релативна стабилност девизног тржишта, стабилно кретање премије ризика земље, уз успешно спровођење договореног економског програма с ММФ-ом.

- Физички обим **индустријске производње** је у првих осам месеци остварио међугодишњи раст од +6,9%, који је опредељен растом производње у прерађивачкој индустрији (+5,9%) и енергетици (+11,9%). У оквиру прерађивачке индустрије, највећи позитиван допринос потиче од производње прехранбених производа. Укупна индустријска производња је у августу остварила међугодишњи раст од +12,9%: прерађивачка индустрија +6,5%, рударство +14,6% и енергетика +43,3% (високе међугодишње стопе раста делом су резултат ефеката ниске базе из 2014). Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања. Уколико се одржи достигнути ниво производње из маја, то ће значити да је индустријска производња у Србији након седам година изашла из кризе и да се креће путем опоравка.
- Промет у **трговини на мало** је од априла 2015. у позитивној зони и у првих осам месеци реално је већи за +1,7% на међугодишњем нивоу.
- **Приватизација предузећа.** Настављено је решавање проблема за више од 500 предузећа путем приватизације или стечаја. У току су активности на реализацији акционог плана за стечај 188 предузећа. До краја августа 2015. покренут је поступак стечаја за 133 предузећа, а расписани су и јавни позиви за приватизацију 98 предузећа. За 17 предузећа од стратешког значаја продужен је рок за приватизацију за годину дана, до маја 2016. (очекује се да ће статус најмање 7 од ових предузећа бити решен путем приватизације или стечаја до краја 2015).
- **Пословна демографија.** У првих девет месеци 2015. укупан број привредних субјеката повећан за 6.129. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,2:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- **Тржиште рада** бележи позитивна кретања. Према Анкети о радној снази у другом кварталу 2015, ситуацију на тржишту рада карактерише раст **стопе запослености** за +2,8 п.п. на 42,3%, и наставак пада **стопе незапослености** за -2,4 п.п. на 17,9%, на међугодишњем нивоу. У првих седам месеци, међугодишње посматрано, број формално запослених је повећан (+1,0%), а активно незапослених смањен (-3,7%). У августу је настављен пад броја активно незапослених и у првих осам месеци њихов број је смањен за -3,5%, на међугодишњем нивоу. Мере фискалне консолидације одразиле су се на наставак међугодишњег реалног пада нето зараде (-1,9%). Укупна просечна нето зарада износила је 43.700 динара (361,8 EUR).
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +9,0%, **увоз робе** за +5,9%, а спољнотрговински **робни дефицит** је смањен за -2,2%. У првих осам месеци забележено је побољшање показатеља робне размене, с обзиром да је покривеност увоза извозом повећана за +2,1 п.п. на 74,7% у односу на исти период 2014. Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (63,9% укупне размене).
- Платнобилансна позиција земље је значајно побољшана. Дефицит текућег рачуна **платног биланса** у првих седам месеци 2015. износио је 795,4 мил. EUR и смањен је за -30,4% (0,3 млрд. EUR) на међугодишњем нивоу, што је резултат смањења спољнотрговинског дефицита и побољшања салда на рачуну секундарног дохотка. Очекује се да ће дефицит текућег рачуна у 2015. години бити смањен, пре свега због ефеката фискалне консолидације и значајног смањења цене нафте. При томе, очекује се да ће по основу страних директних инвестиција бити обезбеђено скоро потпуно покриће дефицита текућег рачуна платног биланса.
- **Фискална кретања** у 2015. показују добре резултате због консолидације јавних финансија, доследног спровођења оштрих мера штедње и веће фискалне дисциплине, што је у складу са економским програмом подржаним стендбај аранжманом из предострожности са ММФ. Јавни приходи **сектора државе** забележили су међугодишњи реални раст од +5,3%, а јавни расходи пад од -3,2%. Остварен је знатно бољи фискални резултат од очекиваног. Консолидовани дефицит смањен је на међугодишњем нивоу, са 135,3 на 44,4 млрд. динара (за 90,9 млрд. динара). *Приходи буџета* реално су већи за +10,2%, а расходи буџета реално су мањи за -8,0%. Укупан буџетски резултат је побољшан на међугодишњем нивоу (дефицит је смањен са 142,3 на 31,0 млрд. динара – за 111,3 млрд. динара). Овакав резултат постигнут је захваљујући бољој наплати прихода и смањеним расходима.
- **Спољни дуг** крајем јула 2015. износио је 26,5 млрд. EUR (81,7% БДП) и у односу на крај 2014. повећан је за 2,7% (0,7 млрд. EUR). **Јавни дуг** је крајем августа 2015. износио 23,8 млрд. EUR, односно 72,0% БДП. Раст удела јавног дуга у БДП-у од почетка године у највећој мери је последица јачања долара. Како би се обезбедило заустављање тренда раста јавног дуга до 2017. године и након тога његово даље смањење, наставиће се са спровођењем мера фискалне консолидације.
- **Инфлација** се у првих осам месеци 2015. кретала испод доње границе инфлационог циља (4%±1,5%) углавном под утицајем ниске тражње, ниских цена примарних производа и одложеног прилагођавања регулисаних цена. Међугодишња инфлација је у августу износила +2,1%. *Приближавање инфлације доњој граници дозвољеног одступања од циља очекује се крајем 2015, а повратак на циљу до краја 2016. године.*
- НБС је у протеклом периоду 2015. године водила релаксирајућу **монетарну политику** (референтна каматна стопа је смањена са 8,0% у јануару на 5,0% у септембру). Девизне резерве НБС су на задовољавајућем нивоу (обезбеђују покривеност око седам месеци увоза робе и услуга). У посматраном периоду преовлађују априсијацијски притисци на динар.
- **Фонд за развој Републике Србије** је до половине септембра 2015, за 313 кредитних захтева, одобрио 5,3 млрд. динара за 312 предузећа из 86 општина, чијом се реализацијом планира отварање 1.725 нових радних места.

Табела 1. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									I-VI
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	-0,5
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.058	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.620	4.401	4.783	4.637	
									I-VIII
Индустријска производња									
Индустријска производња	мг.стопе, у %	1,4	-12,6	2,5	2,1	-2,9	5,5	-6,5	6,9
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	3,0
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	5,9
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	11,9
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,2	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1	
ТРЖИШТЕ РАДА									I-VIII
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.712 ¹⁾
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	737
Анкетна стопа незапослености	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	17,9 ²⁾
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	43.700
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-1,9
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.727 ¹⁾
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-5,3 ¹⁾
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									I-VIII
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-795 ¹⁾
	% БДП	-21,1	-6,6	-6,8	-10,9	-11,6	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	7.968
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	9,0
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	10.659
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	5,9
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-887 ¹⁾
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.746	25.925	26,5 ¹⁾
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,4	81,7 ¹⁾
Курс динара									I-VIII
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	120,80
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,48
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									I-VIII
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,7	-1,7
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,9	72,0
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									I-VIII
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	2,1
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,4

Извор: РЗС, НБС, МФ; ¹⁾ I-VII 2015, ²⁾ Q2 2015

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- Раст укупне индустрије +7,6%, а прерађивачке +6,1% (стр. 3)
- Реални раст малопродајног промета +1,8% (стр. 9)
- Повећан број привредних субјеката за 7017 (стр. 10)
- Нето зарада (363,8 EUR) реално мања за -1,8% (стр. 11)
- Раст извоза +8,5%, увоза +5,3% и пад дефицита -3,0% (стр. 12)
- Инфлација од +1,4% (стр. 14)

Прилози:

- Србија је значајно побољшала услове пословања на новој “Doing Business” листи Светске банке - 59. позиција од 189 држава (стр. 16)
- Пословање привреде Републике Србије у 2014. (стр. 18)

10

Београд, октобар 2015.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	3
Индустрија	3
Грађевинарство	8
Трговина на мало	9
Приватизација предузећа	9
Пословна демографија	10
Тржиште радне снаге	10
Спољна трговина	12
Платни биланс	13
Јавне финансије	14
Цене и монетарна кретања	14

Прилози:

Показатељи услова пословања у Србији према Извештају Светске банке	16
Пословање привреде Србије у 2014.	18

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	$\bar{\emptyset}$ 2014 $\bar{\emptyset}$ 2013	IX 2015 VIII 2015	IX 2015 IX 2014	I-IX 2015 I-IX 2014
Индустрија	-6,5	3,3	13,8	7,6
- Прерађивачка	-1,4	6,8	8,8	6,1
Извоз робе	1,5	13,5	4,3	8,5
Увоз робе	0,2	11,6	0,6	5,3
Трговина на мало	2,0	-5,3	2,3	1,8
Запослени	-1,0	1,0*	-	-
Незапослени	-1,0	-0,3	-1,7	-3,3
Нето зараде	-1,5	-1,6	-1,5	-1,8
Инфлација	2,9	0,0	1,4	1,4
Приходи буџета	5,4	6,5	2,5	9,2
Расходи буџета	4,2	1,8	-7,3	-8,3

Извор: РЗС, МФ, МП-истраживање; *Нова методологија - преласком на административни извор података о формалној запослености, подаци су упоредиви од децембра 2014.

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 5. новембра 2015.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања у првих девет месеци 2015. године карактерише:

- Физички обим **индустријске производње** је остварио међугодишњи раст од +7,6%: прерађивачка индустрија +6,1%, сектор рударства +6,5% и енергетике +13,4%. Укупна индустријска производња је у септембру остварила међугодишњи раст од +13,8%, а прерађивачка индустрија +8,8%. Сектори енергетике и рударства остарили су раст од +29,4% и +38,6%, респективно (производња у овом секторима је нормализована, динамика укупне индустријске производње зависи углавном од динамике прерађивачке индустрије). Највећи утицај на раст индустријске производње имале су области: производња деривата нафте, производња електричне енергије, експлоатација угља, остале прерађивачке делатности и производња пића. Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су повећана и указују на стабилну динамику њеног кретања.
- Промет у **трговини на мало** је од априла 2015. у позитивној зони и у првих девет месеци је већи за +1,8% на међугодишњем нивоу.
- **Приватизација предузећа**. У протеклом периоду 2015, применом модела продаје капитала и имовине приватизовано је 30 предузећа и остварен приватизациони приход од 28,5 мил. EUR. До краја године се очекује решење статуса 7 од 17 предузећа од стратешког значаја.
- **Пословна демографија**. У првих десет месеци 2015. укупан број привредних субјеката повећан за 7.017. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,3:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 13 нових.
- **Тржиште рада** бележи позитивна кретања. Преласком на административни извор података о формалној запослености (комбиновањем података из Централног регистра обавезног социјалног осигурања и Статистичког пословног регистра) у септембру 2015. укупан број формално **запослених** (2.019.445 хиљада лица) повећан је за +1% у односу на претходни месец, а у односу на крај 2014. за 4,6%. У септембру је настављен пад броја активно **незапослених** и у првих девет месеци њихов број је смањен за -3,3%, на међугодишњем нивоу. Мере фискалне консолидације одразиле су се на наставак међугодишњег реалног пада нето **зараде** (-1,8%). Укупна просечна нето зарада износила је 43.725 динара (363,8 EUR).
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +8,5%, **увоз робе** за +5,3%, а спољнотрговински **робни дефицит** је смањен за -3,0%. У првих девет месеци забележено је побољшање показатеља робне размене, с обзиром да је покривеност увоза извозом повећана за +2,2 п.п. на 74,7% у односу на исти период 2014. Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,0% укупне размене).
- Платнобилансна позиција земље је значајно побољшана. Дефицит текућег рачуна **платног биланса** у првих осам месеци 2015. износио је 915,5 мил. EUR и смањен је за -24,2% (0,3 млрд. EUR) на међугодишњем нивоу, што је резултат смањења спољнотрговинског дефицита и побољшања салда на рачуну секундарног дохотка.
- **Фискална кретања** показују добре резултате због консолидације јавних финансија, доследног спровођења оштрих мера штедње и веће фискалне дисциплине, што је у складу са економским програмом подржаним *stand by* аранжманом из предострожности са ММФ. Јавни приходи *сектора државе* забележили су међугодишњи реални раст од +4,9%, а јавни расходи пад од -3,5%. Консолидовани дефицит смањен је на међугодишњем нивоу, са 152,9 на 51,5 млрд. динара (за 101,8 млрд. динара). Приходи *буџета* реално су већи за +10,8%, а расходи буџета реално су мањи за -8,3%. Дефицит је смањен са 157,7 на 34,4 млрд. динара (за 111,3 млрд. динара). Овакав резултат постигнут је захваљујући бољој наплати прихода и смањеним расходима.
- **Јавни дуг** је крајем септембра 2015. износио 24,1 млрд. EUR (72,4% БДП) и повећан је за 0,2 млрд. EUR, првенствено услед повлачења средстава по пројектним зајмовима и промене девизног курса.
- **Инфлација** се у првих девет месеци 2015. кретала испод доње границе инфлационог циља (4%±1,5%) и у септембру је износила 1,4%. Томе су у највећој мери допринели ниски трошковни притисци по основу пада цена примарних производа на светском тржишту, ниска инфлација у међународном окружењу, ниска тражња, повољна фискална и платнобиласна кретања и релативна стабилност девизног курса. *Приближавање инфлације доњој граници циља очекује се крајем 2015, а повратак ка циљу до краја 2016.*
- У протеклом периоду 2015. вођена је релаксирајућа **монетарна политика** (референтна каматна стопа је смањена са 8,0% у јануару на 4,5% у октобру). Девизне резерве НБС су на задовољавајућем нивоу (обезбеђују покривеност око седам месеци увоза робе и услуга). Кретања на девизном тржишту била су релативно стабилна. Како би ублажила прекомерне краткорочне осцилације курса, НБС је у првих девет месеци 2015. интервенисала куповином 860 мил. EUR и продајом 130 мил. EUR.
- Свеобухватни реформски процеси у 2015. години позитивно су утицали и на услове пословања у Србији. Према годишњем **Извештају Светске банке о условима пословања за 2016.** (*Doing business*), Србија је заузела 59. позицију на листи што је побољшање од 9 места у односу на 2015. годину (68 позиција у 2015.), а у односу на прошлогодишњи Извештај о пословању за 2015. (према старој методологији, када је Србија била рангирана на 91. позицији), напредак за 32 места.
- Услед привредног пада, катастрофалних поплава, негативних курсних разлика и промењене методологије обрачуна, **привреда Србије је 2014. годину** завршила са негативним нето финансијским резултатом од 131,8 млрд. динара (1,1 млрд. EUR), наспрам прошлогодишњих 30,9 млрд. динара (0,3 млрд. EUR) губитка. Међутим, значајну дозу оптимизма улива чињеница да је резултат привреде из редовног пословања позитиван и да је претежни део домаће привреде, као и претходних година, пословао профитабилно. Највећи број привредних друштава (56,3%) остварио је позитивне резултате. Губици су сконцентрисани у 140 јавних предузећа (61 млрд. дин.)

Табела 2. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,7 ^п
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.058	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.619	4.400	4.781	4.637	
									I-IX
Индустријска производња	мг.стопе, у %	1,4	-12,6	2,5	2,1	-2,9	5,5	-6,5	7,6
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	6,5
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	6,1
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	13,4
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,2	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1	
ТРЖИШТЕ РАДА									
									I-IX
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.967 *
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	736
Анкетна стопа незапослености	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	17,9 ¹⁾
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	43.925
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-1,8
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.726 ²⁾
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-5,5 ²⁾
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									
									I-VIII
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-915
	% БДП	-21,0	-6,2	-6,4	-8,6	-11,5	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	10.212
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	8,6
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	12.321
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	4,7
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-1.056
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.746	25.829	26,5 ³⁾
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,1	81,6 ³⁾
Курс динара									
									I-IX
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	120,73
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,30
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									
									I-IX
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,7	-1,7
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,9	72,4
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									
									I-IX
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,4
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,4

Извор: РЗС, НБС, МФ; п-прогноза ЕК, новембар 2015; *Број запослених по новој методологији; ¹⁾ Q2 2015 ²⁾ I-VIII 2015; ³⁾ I-VI 2015

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- Раст БДП у Q3 од +2,2% (стр. 2)
- Раст укупне индустрије +7,6%, а прерађивачке +5,7% (стр. 4)
- Реални раст малопродајног промета +1,9% (стр. 9)
- Остварен приватизациони приход од 28,6 мил. EUR (стр. 10)
- Повећан број привредних субјеката за 7.489 (стр. 10)
- Нето зарада (363 EUR) реално мања за -2% (стр. 11)
- Анкетна стопа незапослености у Q3 од 16,7% мања за -1,4 п.п, а запослености од 43,2% већа за 0,4 п.п. (стр. 12)
- Раст извоза +8,3%, увоза +5,4% и пад дефицита -2,1% (стр. 14)
- Инфлација од +1,4% (стр. 17)

11

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Привредна активност	2
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	3
Индустрија	4
Грађевинарство	9
Трговина на мало	9
Приватизација предузећа	10
Пословна демографија	10
Тржиште радне снаге	11
Спољна трговина	14
Платни биланс	16
Јавне финансије	16
Цене и монетарна кретања	17

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	<u>Ø 2014</u> <u>Ø 2013</u>	<u>X 2015</u> <u>IX 2015</u>	<u>X 2015</u> <u>X 2014</u>	<u>I-X 2015</u> <u>I-X 2014</u>
Индустрија	-6,5	8,1	7,8	7,6
- Прерађивачка	-1,4	5,3	3,2	5,7
Извоз робе	1,5	1,3	6,4	8,3
Увоз робе	0,2	6,1	5,8	5,4
Трговина на мало	2,0	8,2	2,4	1,9
Запослени	-1,0	0,4	-	-
Незапослени	-1,0	-2,0	-2,7	-3,3
Нето зараде	-1,5	0,7	-3,2	
Инфлација	2,9	-0,2	1,4	-2,0
Приходи буџета	5,4	-2,5	-2,4	7,9
Расходи буџета	4,2	-2,2	-2,3	-7,5

Извор: РЗС, МФ, МП-истраживање; *Нова методологија - преласком на административни извор података о формалној запослености, подаци су упоредиви од децембра 2014.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања у протеклом периоду 2015. године карактерише:

- **Опоравак привредне активности:** БДП је након пада у првом кварталу 2015. године (-1,8%), у другом кварталу остварио раст (0,9%), а током трећег квартала, настављена су позитивна привредна кретања и забележен је међугодишњи раст БДП од 2,2%.
- На међугодишњи раст физичког обима **индустријске производње** у првих десет месеци од +7,6% утицали су опоравак рударско-енергетског сектора (раст од +7,0% и +14,8%, респективно) и наставак раста прерађивачке индустрије од +5,7% (раст производње фармацеутске и дуванске индустрије и производње основних метала определио је раст прерађивачког сектора). *Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су позитивна и указују на стабилну динамику њеног кретања за наредних шест месеци.*
- Наставак раста промета у **трговини на мало** за +1,9% на међугодишњем нивоу.
- **Приватизација предузећа.** У протеклом периоду 2015, применом модела продаје капитала и имовине приватизовано је 21 предузеће и остварен приватизациони приход од 28,6 мил. EUR. До краја године се очекује решење статуса 7 од 17 предузећа од стратешког значаја.
- **Пословна демографија.** У првих једанаест месеци 2015. укупан број привредних субјеката повећан за 7.489. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је позитиван (1,2:1) и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- Позитивни трендови на **тржишту рада:** раст формалне запослености и наставак пада стопе незапослености. Према Анкети о радној снази стопа незапослености у трећем кварталу 2015. смањена је на међугодишњем нивоу на 16,7% (за -1,4 п.п), док је стопа запослености повећана на 43,2% (за +0,4 п.п), уз истовремено смањење стопе неформалне запослености на 20,4% (за -2,1 п.п). Мере фискалне консолидације су се одразиле на пад реалних нето **зарада**, услед реалног смањења зарада у јавном сектору. У првих десет месеци нето зарада износила је 43.764 динара (363 EUR) и реално је мања за -2% на међугодишњем нивоу. *Захваљујући унапређењу регулативе о радним односима и запошљавању, на тржишту рада се очекује наставак позитивних трендова, упркос најављеној рационализацији у јавном сектору и процесу реструктурирања предузећа под контролом државе. Очекује се да ће укупна запосленост наставити раст у 2016. години, вођена растом запослености у приватном сектору.*
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +8,3%, **увоз робе** за +5,4%, а спољнотрговински **робни дефицит** је смањен за -2,1%. У првих десет месеци забележено је побољшање показатеља робне размене, с обзиром да је покривеност увоза извозом повећана за +1,9 п.п. на 74,2% у односу на исти период 2014. Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,0% укупне размене).
- **Платнобилансна позиција Србије** је током првих девет месеци 2015. значајно побољшана. Дефицит текућег рачуна је у овом периоду износио 1,1 млрд. EUR и смањен је за -23,8% (0,3 млрд. EUR) на међугодишњем нивоу, што је резултат смањења спољнотрговинског дефицита и побољшања салда на рачуну секундарног дохотка.
- Јавни приходи **сектора државе** у периоду јануар-октобар 2015. забележили су међугодишњи реални раст од +4,0%, јавни расходи пад од -2,9%, а фискални дефицит консолидованог сектора државе смањен је на 63,1 млрд. динара (за 93,8 млрд. динара). Боља наплата пореских прихода, већи ванредни непорески приходи, слабије извршење капиталних расхода и доследно спровођење мера фискалне консолидације, главни су фактори који су утицали на фискалну позицију земље. *Планирано је да дефицит опште државе на крају 2015. буде 4,1% БДП, што је испод првобитно пројектованих 5,8% и знатно мање од оствареног у 2014. години (6,7% БДП). Приходи буџета у овом периоду реално су већи за +7,9%, расходи буџета реално су мањи за -7,5%, а дефицит је смањен на 37,9 млрд. динара (за 121,3 млрд. динара) на међугодишњем нивоу. Влада Србије усвојила је **Предлог закона о буџету Републике Србије за 2016.** којим су планирани приходи у износу од 997,4 млрд. динара, расходи од 1.119,2 млрд. динара и фискални дефицит од 121,8 млрд. динара што је 2,9% БДП. Такође усвојена је и **Фискална стратегија за 2016. са пројекцијама за 2017. и 2018.** којом су детерминисани основни циљеви у наредном средњорочном периоду (*наставак спровођења мера фискалне консолидације; одржавање макроекономске стабилности уз заустављање даљег раста дуга и успостављање тренда његовог смањења; јачање стабилности и отпорности финансијског сектора; отклањање препрека привредном расту и подизање конкурентности спровођењем свеобухватних структурних реформи; наставак реформи јавних предузећа; као и подизање ефикасности јавног сектора*).*
- **Јавни дуг** је крајем октобра 2015. износио 24,3 млрд. EUR (74,1% БДП) и повећан је првенствено због повлачења средстава по пројектним зајмовима и услед ефеката промене девизног курса.
- У првих десет месеци 2015. године међугодишња **инфлација** је изузетно ниска и други месец за редом износила је 1,4%. Томе су у највећој мери допринели пад цена нафтних деривата, непрерађене хране, као и низак раст регулисаних цена. *Процењује се да ће се инфлација до краја 2015. кретати око доње границе дозвољеног одступања од циља (4±1,5%), а од средине 2016. очекује се њено постепено приближавање ка циљу од 4,0%.*
- Током 2015. вођена је релаксирајућа **монетарна политика** (референтна каматна стопа је смањена са 8,0% у јануару на 4,5% у октобру, а током новембра је задржана на непромењеном нивоу). Кретања на девизном тржишту била су релативно стабилна. Како би ублажила прекомерне краткорочне осцилације курса, НБС је у овом периоду интервенисала нето куповином 790 мил. EUR.

Табела 2. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,8 ^п
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.319	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.619	4.400	4.781	4.672	
									I-X
Индустријска производња	мг.стопе, у %	1,4	-12,6	2,5	2,1	-2,9	5,5	-6,5	7,6
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	7,0
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	5,7
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	14,8
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,2	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1	
									I-X
ТРЖИШТЕ РАДА									
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.973*
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	721
Анкетна стопа незапослености	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	16,7 ¹⁾
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	43.764
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-2,0
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.726 ²⁾
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-5,5 ²⁾
									I-IX
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-1.082
	% БДП	-21,0	-6,2	-6,4	-8,6	-11,5	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	11.566
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	8,4
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	13.911
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	4,2
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-1.231
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.747	25.792	26.308
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,0	80,8
									I-X
Курс динара									
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	120,67
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,16
									I-X
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,7	-1,9
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	71,0	74,1
									I-X
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,4
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,4

Извор: РЗС, НБС, МФ; п-процена из Фискалне стратегије за 2016. са пројекцијама за 2017. и 2018.; *Број запослених по новој методологији;

¹⁾ Q3 2015 ²⁾ I-IX 2015

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- Раст укупне индустрије +7,9%, а прерађивачке +5,8% (стр. 3)
- Реални раст малопродајног промета +1,9% (стр. 10)
- Остварен приватизациони приход од 42 мил. EUR (стр. 10)
- Повећан број привредних субјеката за 6.492 (стр. 11)
- Тржиште рада бележи позитивна кретања - број незапослених смањен -3,2% (стр. 12)
- Нето зарада (363 EUR) реално је мања за -1,9% (стр. 12)
- Раст извоза +8,4%, увоза +5,9% и пад дефицита -0,8% (стр. 14)
- Инфлација од +1,5% (стр. 17)

Прилог:

- Регионални бруто домаћи производ (БДП) у 2014. позитивна територијална померања у регионалним структурама БДП (стр. 18)

12

Београд, децембар 2015.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Међународна привредна кретања	1
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	2
Индустрија	3
Грађевинарство	8
Саобраћај и телекомуникације	9
Трговина на мало	10
Приватизација предузећа	10
Пословна демографија	11
Тржиште радне снаге	12
Спољна трговина	14
Платни биланс	15
Јавне финансије	16
Цене и монетарна кретања	17

Прилог:

Регионални бруто домаћи производ (БДП) у 2014.	18
--	----

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	<u>Ø 2014</u> <u>Ø 2013</u>	<u>XI 2015</u> <u>X 2015</u>	<u>XI 2015</u> <u>XI 2014</u>	<u>I-XI 2015</u> <u>I-XI 2014</u>
Индустрија	-6,5	-1,1	11,7	7,9
- Прерађивачка	-1,4	-4,2	5,8	5,8
Извоз робе	1,5	-4,4	8,8	8,4
Увоз робе	0,2	-7,9	9,7	5,9
Трговина на мало	2,0	-6,0	2,3	1,9
Запослени*	-1,0	0,4	-	-
Незапослени	-1,0	-0,6	-2,9	-3,2
Нето зараде	-1,5	0,2	-1,4	-1,9
Инфлација	2,9	-0,1	1,3	1,4
Приходи буџета	5,4	4,5	2,1	7,3
Расходи буџета	4,2	0,3	-8,6	-8,3

Извор: РЗС, МФ, МП-истраживање;* РЗС је извршио прелазак на нови извор података (Централни регистар обавезног социјалног осигурања), због техничких проблема око преузимања података, последњи расположиви подаци су за октобар 2015.

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 12. јанура 2016.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Текућа привредна кретања током 2015. године указују да су макроекономске перспективе земље значајно побољшане и да је опоравак привредне активности интензиван. Доследно спровођење мера фискалне консолидације, уз започето структурно прилагођавање, повољно је утицало на инвестициони амбијент. Пожељну структуру започетог опоравка додатно потврђују позитивни трендови на тржишту рада. Платнобилансни дефицит је смањен, а остварена инфлација је ниска и стабилна.

- На међугодишњи раст физичког обима **индустријске производње** у првих једанест месеци од +7,9% утицали су опоравак рударско-енергетског сектора (раст од +8,3% и +16,4%, респективно) и наставак раста прерађивачке индустрије од +5,8% (раст производње дуванске, текстилне, фармацеутске индустрије, као и производње машина и опреме и основних метала определио је раст прерађивачког сектора). **Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су позитивна и указују на стабилну динамику њеног кретања за наредних шест месеци.**
- Наставак раста промета у **трговини на мало** за +1,9% на међугодишњем нивоу.
- **Приватизација предузећа.** У 2015, применом модела продаје капитала и имовине приватизовано је 37 предузећа и остварен приватизациони приход од 42,0 мил. EUR. До краја маја 2016. године очекује се решење статуса свих 17 предузећа од стратешког значаја.
- **Пословна демографија.** У 2015. укупан број привредних субјеката повећан за 6.492. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је 1,2:1 и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- Позитивни трендови на **тржишту рада:** у првих једанест месеци укупан **број незапослених** је смањен за -3,2%. Мере фискалне консолидације су се одразиле на пад реалних нето **зарада**, услед реалног смањења зарада у јавном сектору. У првих једанаест месеци нето зарада износила је 43.800 динара (363 EUR) и реално је мања за -1,9% на међугодишњем нивоу. *Захваљујући унапређењу регулативе о радним односима и запошљавању, на тржишту рада се очекује наставак позитивних трендова, упркос најављеној рационализацији у јавном сектору и процесу реструктурирања предузећа под контролом државе. Очекује се да ће укупна запосленост наставити раст у 2016. години, вођена растом запослености у приватном сектору.*
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +8,4%, **увоз робе** за +5,9%, а спољнотрговински **робни дефицит** је смањен за -0,8%. У првих једанаест месеци забележено је побољшање показатеља робне размене, с обзиром да је покривеност увоза извозом повећана за +1,7 п.п. на 74,1% у односу на исти период 2014. Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (64,0% укупне размене).
- **Платнобилансна позиција Србије** је током првих десет месеци 2015. значајно побољшана. Дефицит текућег рачуна је у овом периоду износио 1,3 млрд. EUR и смањен је за -17,2% (0,3 млрд. EUR) на међугодишњем нивоу, што је резултат смањења спољнотрговинског дефицита и побољшања салда на рачуну секундарног дохотка. *Процењује се дефицит текућег рачуна платног биланса у 2015. од 4,7% БДП, који ће у потпуности бити покривен нето приливом страних директних инвестиција.*
- Јавни приходи **сектора државе** у периоду јануар-новембар 2015. забележили су међугодишњи реални раст од +3,8%, јавни расходи пад од -3,1%, а фискални дефицит консолидованог сектора државе смањен је на 65,2 млрд. динара (за 104,5 млрд. динара). Главни фактори који су утицали на фискалну позицију земље током 2015. године, су: ефикаснија наплата пореских прихода, већи ванредни непорески приходи, слабије извршење капиталних расхода и доследно спровођење мера фискалне консолидације. *Планирано је да дефицит опште државе на крају 2015. године буде 4,1% БДП, што је знатно испод првобитно пројектованих 5,8% и знатно мање од оствареног у 2014. години (6,6% БДП). Приходи буџета у овом периоду реално су већи за +7,3%, расходи буџета реално су мањи за -8,3%, а дефицит је смањен на 38,2 млрд. динара (за 137,3 млрд. динара) на међугодишњем нивоу.*
- **Јавни дуг** је крајем новембра 2015. износио 24,7 млрд. EUR (75,5% БДП) и повећан је првенствено услед ефеката промене девизног курса.
- Крајем 2015. године остварена је ниска и стабилна **инфлација** (1,5%), што је испод доње границе инфлационог циља (4±1,5%). Томе су у највећој мери допринели пад цена нафтних деривата, непрерађене хране и ниска агрегатна тражња. Током 2015. вођена је релаксирајућа **монетарна политика** (НБС је седам пута снижавала референтну каматну стопу - са 8% на 4,5%). Кретања на девизном тржишту била су релативно стабилна захваљујући знатном смањењу унутрашње и спољне неравнотеже, побољшању макроекономске и фискалне перспективе земље, успешном завршетку треће ревизије актуелног stand-by аранжмана са ММФ-ом, уз повећан прилив страних директних инвестиција. Рејтинг агенција Fitch Ratings поправила је изгледе за побољшање кредитног рејтинга Србије са „стабилних“ на „позитивне“ и потврдила је кредитни рејтинг Србије на „В+“.

Табела 2. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,8 ^п
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.319	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.619	4.400	4.781	4.672	
									I-XI
Индустријска производња	мг.стопе, у %	1,4	-12,6	2,5	2,1	-2,9	5,5	-6,5	7,9
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	8,3
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	5,8
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	16,4
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,2	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1	
									I-XI
ТРЖИШТЕ РАДА									
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.994*
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	745
Анкетна стопа незапослености	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	16,7 ¹⁾
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	43.800
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-1,9
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.726 ²⁾
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-5,5 ²⁾
									I-X
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-1.265
	% БДП	-21,0	-6,2	-6,4	-8,6	-11,5	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	12.928
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	8,3
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	15.594
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	4,2
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-1.446
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.747	25.792	26.434
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,0	
Курс динара									
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	120,76
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,81
									I-XI
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,6	-1,8
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,4	75,5
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,5
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,9

Извор: РЗС, НБС, МФ; п-процена РЗС; *Ревидиран број запослених по новој методологији (I-X 2015); ¹⁾ Q3 2015 ²⁾ I-X 2015

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство привреде

- Сектор за регионални развој и стратешке анализе привреде -

Актуелна Привредна Кретања

- Процењен раст БДП у 2015. од 0,8% (стр. 1)
- Раст укупне индустрије +8,2%, а прерађивачке +5,3% (стр. 2)
- Реални раст малопродајног промета +1,8% (стр. 7)
- Остварен приватизациони приход од 42,1 мил. EUR (стр. 8)
- Тржиште рада бележи позитивна кретања-број запослених повећан +2%, а незапослених смањен -3,2% (стр. 10)
- Нето зарада од 44.432 дин. (368 EUR) реално мања за -2,1% (стр. 11)
- Раст извоза +7,8%, увоза +5,8% и дефицита +0,6% (стр. 12)
- Инфлација +1,5% (стр. 15)
- Фонд за развој одобрио 6,1 млрд. РСД за пројекте 384 предузећа из 96 општина, чијом се реализацијом планира отарање 2.116 нових радних места (стр. 16)

Прилог:

- *Извештај о транзицији 2015-16* Европска банка за обнову и развој (стр. 19)

1

Београд, јануар 2016.

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Привредна активност	1
Пословна клима у прерађивачкој индустрији	1
Индустрија	2
Грађевинарство	7
Трговина на мало	7
Приватизација предузећа	8
Пословна демографија	10
Тржиште радне снаге	10
Спољна трговина	12
Платни биланс	13
Јавне финансије	14
Цене и монетарна кретања	15
Подстицајна политика Фонда за развој Републике Србије	16
Прилог:	
Извештај о транзицији 2015-16 Европске банке за обнову и развој (EBRD)	19

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	Ø 2014 Ø 2013	XII 2015 XI 2015	XII 2015 XII 2014	Ø 2015 Ø 2014
Индустрија	-6,5	1,6	11,0	8,2
- Прерађивачка	-1,4	-2,4	0,6	5,3
Извоз робе	1,5	-1,3	3,0	7,8
Увоз робе	0,2	9,2	4,9	5,8
Трговина на мало	2,0	13,3	5,4	1,8
Запослени	-1,0	-1,1	0,4	2,0
Незапослени	-1,0	-0,9	-2,4	-3,2
Нето зараде	-1,5	16,8	1,5	-2,1
Инфлација	2,9	-0,2	1,5	1,9
Приходи буџета	5,4	9,5	-4,6	5,6
Расходи буџета	4,2	102,0	36,7	-7,6

Извор: РЗС, МФ, МП-истраживање

Актуелна привредна кретања припремљена су на основу података доступних до 5. фебруара 2016.

Текућа привредна кретања у 2015. години указују да су макроекономске перспективе земље побољшане и да је опоравак привредне активности интензиван. Доследно спровођење мера фискалне консолидације, уз започето структурно прилагођавање, повољно је утицало на инвестициони амбијент. Остварен је значајан опоравак индустријске производње, уз повећање спољнотрговинске размене. Пожељну структуру започетог опоравка додатно потврђују позитивни трендови на тржишту рада. Платнобилансни дефицит је смањен, а остварена инфлација је ниска и стабилна.

- Процењује се раст **БДП** у 2015. од 0,8%, чему је највише допринео раст индустријске производње и грађевинарства. Посматрано по кварталима, након пада привредне активности у Q1 од -1,8%, у Q2 је забележен раст од 0,9%, највећи међугодишњи раст је забележен у Q3 (2,2%), док се у Q4, према флеш процени РЗС, очекује раст од 1,3%.
- У оквиру раста физичког обима **индустријске производње** од +8,2%, најбржи раст бележи се у секторима рударства и снабдевања електричном енергијом, гасом и паром (раст од +10,5% и +18,8%, респективно) и наставку раста у сектору прерађивачке индустрије од +5,3%. Највећи утицај на раст индустријске производње имале су: производња електричне енергије, експлоатација угља, производња дуванских производа, производња основних фармацеутских производа и препарата и производња основних метала. **Према оцени анкетираних произвођача прерађивачке индустрије, очекивања привредника у погледу кретања будуће производње су позитивна и указују на стабилну динамику њеног кретања за наредних шест месеци.**
- Раст **промета у трговини на мало** за +1,8%, указује на опоравак домаће тражње.
- **Приватизација предузећа.** У 2015, применом модела продаје капитала и имовине приватизовано је 39 предузећа и остварен приватизациони приход од 42,1 мил. EUR. До краја маја 2016. године очекује се решење статуса свих 17 предузећа од стратешког значаја (проблеми су најизраженији код *РТБ Бор* и *ПЕУ Ресавица*).
- **Пословна демографија.** У 2015. укупан број привредних субјеката повећан за 6.492. Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је 1,2:1 и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 12 нових.
- Позитивни трендови на **тржишту рада**: број запослених је повећан за +2,0%, а укупан **број незапослених** је смањен за -3,2%. *Очекује се да ће укупна запосленост наставити раст у 2016. години, вођена растом запослености у приватном сектору. Захваљујући унапређењу регулативе о радним односима и запошљавању, на тржишту рада се очекује наставак позитивних трендова, упркос најављеној рационализацији у јавном сектору и процесу реструктурирања предузећа под контролом државе.* Просечна нето зарада износила је 44.432 динара (368 EUR) и реално је мања за -2,1%. Мере фискалне консолидације одразиле су се на пад реалних нето **зарада**, услед реалног смањења зарада у јавном сектору.
- **Извоз робе** изражен у еврима повећан је за +7,8%, **увоз робе** за +5,8%, а спољнотрговински **робни дефицит** повећан је за +0,6%. У 2015. забележено је побољшање показатеља робне размене, с обзиром да је покривеност увоза извозом повећана за +1,4 п.п. на 73,4% у односу на 2014. Спољнотрговинска робна размена је највећа са земљама чланицама ЕУ (63,8% укупне размене).
- **Платнобилансна позиција Србије** је током првих једанаест месеци 2015. значајно побољшана. Дефицит текућег рачуна је износио је 1,3 млрд. EUR и смањен је за -21,2% (0,4 млрд. EUR) на међугодишњем нивоу, што је резултат смањења спољнотрговинског дефицита и побољшања салда на рачуну секундарног дохотка. *Процењује се дефицит текућег рачуна платног биланса у 2015. од 4,6% БДП, који ће у потпуности бити покривен нето приливом страних директних инвестиција.*
- У 2015. години остварен је знатно бољи **фискални** резултат од очекиваног и знатно испод границе договорене са ММФ-ом. Јавни приходи *сектора државе* у 2015. забележили су реални раст од +3%, јавни расходи пад од -3,3%, а фискални дефицит је смањен са 258,1 млрд. динара у 2014. на 148,6 млрд. динара (3,7% БДП) у 2015. Главни фактори који су утицали на фискалну позицију земље су: ефикаснија наплата пореских прихода, висока уплата једнократних непореских прихода (уплате дивиденди и добити јавних предузећа) и доследно спровођење мера фискалне консолидације. Приходи *буџета* реално су већи за +5,6%, расходи буџета реално су мањи за -7,6%, а дефицит је смањен на 114,4 млрд. динара (за 132,5 млрд. динара).
- **Јавни дуг** је крајем 2015. износио 24,8 млрд. EUR (75,5% БДП) и повећан је првенствено услед ефеката промене девизног курса.
- Остварена је ниска и стабилна **инфлација**. Међугодишња инфлација је смањена са 1,7% у 2014. на 1,5% у 2015, што је испод доње границе инфлационог циља (4±1,5%). Томе су у највећој мери допринели пад цена нафтних деривата, непрерађене хране и ниска агрегатна тражња. У 2015. вођена је релаксирајућа **монетарна политика** (НБС је смањила референтну каматну стопу - са 8% на 4,5%). Кретања на девизном тржишту била су релативно стабилна. Међународне рејтин агенције поправиле су кредитни изглед Србије, што даје позитивне сигнале међународним инвеститорима: агенција Fitch Ratings поправила је изгледе за побољшање кредитног рејтинга Србије са „стабилних“ на „позитивне“ и потврдила је кредитни рејтинг Србије („В+), а *Standard and Poor's* је поправила кредитни изглед Србије са негативног на стабилни и потврдила кредитни рејтинг Србије („ВВ-“).
- **Фонд за развој Србије** је у 2015. одобрио 6,1 млрд. динара за пројекте 384 предузећа из 96 општина, чијом се реализацијом планира отварање 2.116 нових радних места.

Табела 2. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
РЕАЛНИ СЕКТОР									
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,8 ^п
Бруто домаћи производ	мил. EUR	33.705	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.319	
Бруто домаћи производ per capita	EUR	4.586	4.187	4.082	4.619	4.400	4.781	4.672	
									2015
Индустријска производња	мг.стопе, у %	1,4	-12,6	2,5	2,1	-2,9	5,5	-6,5	8,2
Рударство	мг.стопе, у %	5,3	-3,8	5,8	10,4	-2,2	5,3	-16,7	10,5
Прерађивачка индустрија	мг.стопе, у %	1,1	-16,1	3,9	-0,5	-1,8	4,8	-1,4	5,3
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	2,0	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	18,8
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	0,1	-2,2	-0,5	-0,2	-0,2	-0,4	-0,1	0,9
ТРЖИШТЕ РАДА									
									2015
Запослени	у хиљадама	1.999	1.889	1.796	1.746	1.727	1.715	1.698	1.996
Активно незапослена лица	у хиљадама	756	747	744	753	762	775	767	743
Анкетна стопа незапослености	%	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	18,9	16,7 ¹⁾
Нето зараде	RSD	32.746	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	44.432
	реалне стопе, у %	3,9	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-2,1
Пензије	RSD	17.660	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	22.726 ¹⁾
	реалне стопе, у %	14,3	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-5,2 ¹⁾
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ									
									I-XI
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-7.126	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-1.347
	% БДП	-21,0	-6,2	-6,4	-8,6	-11,5	-6,1	-6,0	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	9.583	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	14.218
	мг.стопе, у %	18,2	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	8,3
Увоз робе и услуга	мил. EUR	18.267	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	17.137
	мг.стопе, у %	18,1	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	4,5
Стране директне инвестиције	мил. EUR	-2.486	-2.068	-1.133	-3.320	-753	-1.298	-1.236	-1.571
	% БДП	-7,4	-6,7	-3,8	-9,9	-2,4	-3,8	-3,7	
Спољни дуг	мил. EUR	20.982	22.272	23.509	24.123	25.645	25.747	25.792	26.434 ²⁾
	% БДП	62,3	72,7	79,0	72,2	80,9	75,1	78,0	
Курс динара									
									2015
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	81,44	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	120,73
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	55,76	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,85
ФИСКАЛНИ СЕКТОР									
									2015
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-2,6	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,6	-3,7
Јавни дуг	% БДП	28,3	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,4	75,5
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ									
									2015
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,5
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,9

Извор: РЗС, НБС, МФ; п-процена РЗС; ¹⁾ I-XI 2015

